

KRONIKA OBCE ŘEHLOVIC

Ú v o d e m n ě k o l i k s l o v - - -

DALEKO OD PRAHY, NA SEVER ČECH, sevřena vysokými stráněmi do úvaku, kroutí se v nesčetných zákrutech říčka Bílina. Titěrná a hravá při svých prvních dětských krůčcích, čím dále k východu však narůstá a nabírá sil ze svých četných přítoků - tam Lučního potoka, tu Srpiny a Splavnice, Sviního potoka, Bouřlivce s Telnicí, až potom dole, pod Ústím, již pouhé dva skoky do Labe, stává se i ona sebevědomou řekou.

Avšak v těch místech, kde se k ní nesměle přidává Radejčinský potok, pod svahy Rovného a Jedoviny, a naproti nim Volské hory, tam je Bělá dosud poslušnou, ukázněnou říčkou, jejížž pět, šest metrů šíře člověka málem svádí k přeskočení. Její ukázněnost nebývá ovšem zásadní ani trvalá, zdivočí-li při jarních táních, nepostačí jí její břehy, doposud nedotknuté žádnou regulací, a není s ní rozumné řeči.

A nebývá tak jenom zjara. V létě 1954 přešlo jak podle slov Písma čtyřicet dnů a čtyřicet nocí až i mírná, poslušná Bělá, příliš napojená vodami s Krušných hor, vyskočila nad nízké břehy, opřela se do olšin a vrbového prouť a zahučela zpupně pod kamennými mostky. A už se rozlévala

přes louky a pole, přes všechno, co bylo v dosahu - - - - -

Louky podél Bíliny se ovšem málo podobají širým a nedohledným lučním plochám v Pootaví nebo v Pochří i nedohledným luhům na březích Labe za Brandýsem. Zde je vše trochu skromnější a stísněné, snad pro ten úzký úval mezi stráněmi; řekl bys: rodinné a domácí. A zvláště louky kolem Bíliny! Přesto, či právě tím, si uchovávají však zvláštní osobitý půvab a ačkoli černé vody Bělé ani luční vegetaci valně neprospívají, i zde za léta žlutnou upolíny, v podjaří zlátne prvosenka a blatouchy a ani luční vstavače tu nechybí, ba ani jestřábníky, a rdesno hadí kořen se hlásí narůžovělými klásky.

Na pravém říčním břehu, za trasou dráhy, jest na Královském poli živým plotem ohrazený luční prostor, protáhlý obdélník s alejí kaštanů uprostřed. Na konci aleje pod klenbozlistí a větvoví stojí kamenný památník s ruchadlem na vrcholu a s nápisem vtěsaným do kamenného kvádru:

"Zde od pluhu Přemysl k wéwodstw j powołán - - -"

Věříme-li starým legendám a kronikářům, pak stojíme na dávné historické půdě; s tohoto místa vstoupily Stadice do českých dějin.

Vstoupily ovšem pouze ony samy, nikoli jejich, ani to nejbližší, okolí.

I je v tom kus příalovečně světské nespravedlnosti - jestliže ani o Řehlovice se přitom slůvkem nezavádí. Neboť - jak vám tu s pýchou řekne i každé malé dítě, do Řehlovic jistě chodil Přemysl Otáč na mše do kostela. A v dětském věku také do školy. Vždyť až dodnes ve Stadících žádný kostel nemají a právě tak je to i se školou!

Prastará polní cesta, dlážděná dlažbou neodhadnutelného stáří, vede jižním směrem z Řehlovic polní a stráněmi vzhůru k Bořislavi a pod Milešovkou se spojí se silnicí z Teplíc ke Praze. Tato cesta prý bývala pradávou stezkou, jež spojovala kraj severních slovanských kmenů se středem Čech a po níž prý vozívali sůl až do Prahy. Možno tedy soudit, že po ní snad jezdila i pramáti Libuše na bílém legendárním oři nejkratší cestou z vyšehradského sídla na statek stadický? A že nejezdila zřídka kdy, dokazuje nám známý fakt, že její kůň, když vedl do Stadíc poselstvo lechů,

znal cestu tak dokonale, až poslové, jak líčí legenda, upadali do posvátného vytržení nad tímto divem. Je pravděpodobné, že kněžna Libuše, právě proto, že byla kněžnou, scházívala se s Přemyslem raději někde stranou od dědiny, mimo dosah zvědavých lidských očí a klevetivých jazyků.- O tom se sice ani historikové ani pero dávného kronikáře Kosmy nezmiňují - avšak můžeme tu uvést skutečnost, že pole na stráni docela blízko Řehlovické stezky nese co pamět sahá prastaré pojmenování: Na Přemyslu. Báje a legendy stále a stále ustupují vědecky dokázaným faktům, či - lépe řečeno + jsou jimi potvrzovány. I legenda o hradišti luckého Vlastislava byla potvrzena nedávnými objevy a vykopávkami v sousedství Lovosic. Snad se jednou i více dovíme o oné zemanské tvrzi, slovanské tvrzi slovanské obce Řehlovic, z níž pocházel i pan Bedřich z Bílé a ze Řehlovic, popravený mezi sedmadvaceti v roce 1621 na staroměstském náměstí. - Snad i Řehlovice mívaly samy výsostné právo pokud se týče statků hrdebních - - - vždyť odkud by také vzniklo do dneška používané pomístné pojmenování rozcestí a pole nad obcí: Na šibenici? Naši předkové sem svého času postavili sochu ke cti svatého Václava - prý proto, aby svou mocí světec zažehnával prokletí smutného místa.

- - - -

Od těch dnů, kdy řehlovickou stezkou sestupovalo do údolu říčky Bělé poselstvo lechů a vládků vedené Libušiným běloušem, čas odivnul svůj dlouhý řetěz staletí, v ničem však nepozměnil ztemnělou vážnost severních svahů Milešovky ani protějščí obranný val Krušných hor. Toliko lidé se měnili tak jako jejich pozemské statky, které opatřovali rukama stále dovednějšíma a hlavou stále otevřenější. Až se i Přemyslův statek ve Stadicích včlenil do zemědělského družstva a řehlovická pole Na šibenici i Na Přemyslu mají už dávno rozorána své meze.

Kronikářem - právě jako muzikantem - musí se prý člověk narodit. Dostat již od sudiček v kolébce do vínku přemého nutných vlastností: úctu k minulosti jako obdiv pro přítomnost, vřelé zaujetí i vytrvalost jako

houžev, krom toho i lásku k nejvšednějším z všedních věcí. - Vše v sobě
teprve pracně shledávám, obracím kapsy naruby a kladu si prst na čelo
- - - ale zaplať bůh! Aspoň tou jednou věcí jsem si hned od začátku
pevně jist: svým vřelým zaujetím.

Začínám tedy psátí kroniku. Kroniku všedních dnů nevšedních deseti let.

Ř e h l o v i c e , v ú n o r u 1955

